

Redegjørelse for samarbeid med NHH om undervisning i japansk

1. Innledning

I fakultetets rapport om fagdimensjonering og fagstrategi våren 2010 står det å lese følgende om japanskfaget ved IF:

Faget tilfredsstillende ikke NOKUT-forskriften om krav for stillinger tilknyttet laveregradsstudier (jf s. 18). Fremtiden for faget forutsetter en tilførsel av stillingsressurser, slik at fakultetet får et fullverdig forskningsbasert undervisningstilbud i japansk med rom for forskning. Et institusjonalisert samarbeid med NHH om faget bør også vurderes. I motsatt fall er det arbeidsgruppens anbefaling at faget legges ned.

For å unngå nedleggelse av faget, har IF kontaktet institutt for fagspråk og interkulturell kommunikasjon ved NHH, som har en del pensum og undervisning i japansk som overlapper med UiBs. Valgfaget ved NHH drives av en som nærmer seg slutten av sitt doktorgradsarbeid, og et undervisningssamarbeid vil derfor hjelpe faget nærmere NOKUTs formelle kompetansekrav.

NHH har formulert en intensjonsavtale om samarbeidet, og en gruppe på fire (NHH: styrer Sunniva Whittaker, faglærer Kristin Rygg, IF: studieleder Siri Fredrikson, faglærer Benedicte Irgens) har arbeidet frem en plan for samkjøring av kurs. Det kan understrekes at kontakten mellom faglærerne i japansk ved NHH og UiB alltid har vært tett og god, med mye erfaringsutveksling og felles sensureringspraksis gjennom årene.

2. IFs nåværende bachelorgrad i japansk

Det nåværende undervisningstilbudet ved IF strekker seg over 2 år (100-nivå og 200-nivå), dvs 120 studiepoeng. Nye kurs begynner annenhver vår i partallsår. Graden inneholder til sammen 90 studiepoeng med språkkurs og 30 med ikke-språklige kurs, hvorav ett inneholder en norskspråklig bacheloroppgave. Etter to fulle år med japansk forventes studentene å komme godt opp på det som kalles mellomnivå (Intermediate level, ca 800 skrifttegn). Faget har gode utvekslingsordninger, og opphold ved et japansk universitet anbefales sterkt. Rundt 10 studenter reiser på utveksling hvert år.

Førstesemesterstudiet	EXFAC etc	30 p
2. semester 100-nivå	JAP101 (15 p) samfunn, historie	JAP102 – språk (15 p) begynnernivå 1
3. semester 100-nivå	JAP103 (15 p) språk (teoretisk) begynnernivå 2	JAP104 (15 p) språk (praktisk) begynnernivå 2
4. semester 200-nivå	JAP220 - språk (15 p) mellomnivå 1	JAP250 (15 p) samfunn, bacheloroppgave
5. semester 200-nivå	JAP230 (15 p) mellomnivå 2	JAP240 (15 p) mellomnivå 2

	m/skjønnlitteratur	m/skjønnlitteratur
--	--------------------	--------------------

De fleste som drar på utveksling drar i 4. semester, men en del drar også i 5. semester eller senere.

3. Progresjonen ved NHHs valgfag i japansk

Japansk ved NHH er et valgfag som strekker seg over tre semestre, med oppstart hver vår. Studentene tar 7,5 st.p. med japansk hvert semester.

1. og 3. semester	JAP010 (7,5 p)	JAP012 (7,5 p)
2. semester	JAP011 (7,5 p)	

Progresjonen er lavere enn ved IFs kurs, der studentene bruker all sin tid på japansk. Det er dette som har representert hovedutfordringen ved samkjøring. Pensumbøker/læreverk brukt de siste 10 år er det samme ved begge institusjoner. Etter tre semestre er NHH-studentene fortsatt ikke helt ferdige med begynnernivå (under 300 tegn). For NHH-studenter som vil gå videre med japansk etter endt valgfag kreves at de tar JAP103 ved UiB først (eget vedtak om dette er fattet).

4. Plan for ny bachelorgrad i japansk

Nye kurs tar til om våren ved begge institusjoner, og ved ingen av dem kreves det forhåndskunnskaper. Ettersom progresjonen er ulik og

tilbudet ved NHH er såvidt begrenset, er det i det første semesteret de største mulighetene for samkjøring er å finne. Forslaget vi er kommet frem til er at UiBs japanskstudenter skal tilbringe **hele sitt første semester ved NHH**, hvor de tar 15 st.p. i begynnerjapansk og 15 p i interkulturell kommunikasjon. 2. og 3. semester tas ved UiB, og 4. semester faller bort, pga. manglende undervisningskapasitet. Slik blir det mulig å ta inn nye studenter hver vår istedenfor annenhver, som hittil. Den nye modellen ser slik ut (en del av emnene vil måtte få nye koder og nye emnebeskrivelser):

Førstesemesterstudiet ved UiB	EXFAC etc	30 p
2. semester ved NHH	JAP010 (7,5 p) begynnernivå 1 JAP012 (7,5 p) begynnernivå 2	*SPIK101 (15 p) interkulturell komm.
3. semester ved UiB	JAP103 (15 p) begynnernivå 1/2	JAP104 (15 p) begynnernivå 1/2
4. semester ved UiB	JAP220 (15 p) begynnernivå 2/ mellomnivå 1	JAP250 (15 p) historie, samfunn bacheloroppgave
5. semester eller mer	utveksling ved japansk universitet	

*IF og NHH samarbeider fra før om SPIK-emner (språk og interkulturell kommunikasjon) og fagansvarlig ved japansk ved NHH er tungt inne i dette arbeidet. Tematikken er høyst relevant for studenter ved japansk.

5. Antatte fordeler, ulemper og utfordringer ved den nye modellen

Modellen har både fordeler og ulemper, som skissert nedenfor.

Fordeler

1. Økt kontakt mellom UiB- og NHH-studenter, både faglig og sosialt.
2. Tilbud om det svært relevante "interkulturell kommunikasjon" som integrert del av japanskfaget.

3. Oppstart hvert år i stedet for annethvert

Studentantallet ved japanskfaget har de siste 10 årene vært høyt, med opptil 60 studenter på første semester. Mange av disse har ventet i flere semestre på å få komme i gang. Med oppstart annethvert år forventes studentmengden å bli bedre fordelt, slik at presset i oppstartsemestrene kan minke noe.

Utfordringer og ulemper

1. Felles undervisning med NHHs 3.-semestersstudenter.

For at UiB-studentene skal få nok studiepoeng i sitt første semester, gis de mulighet til å ta JAP012 som ett av emnene. Dette er et 3.-semesteremne for NHH-studenter, som altså stiller med forhåndskunnskaper i språket, og gruppen vil således bestå av studenter med ulikt språklig nivå. Ved NHH skal innholdet i JAP012 tilrettelegges og endres noe i retning av praktisk, situasjonsbasert språkbruk, på en slik måte at det også kan følges av studenter uten forhåndskunnskaper i japansk. I verste fall kan dette innebære en noe lavere språklig progresjon enn tidligere for 3. semesters NHH-studenter, som da må tilpasse seg de nye UiB-studentene.

2. Innføringsemnet om japansk samfunn og historie, som nå tilbys i første semester, må bakes inn i 3.-semesteremnet med bacheloroppgaven. Studentene får altså ikke grunnkunnskaper om japansk samfunn før i tredje semester, og det kan bli mye stoff å skulle fordøye på ett semester.

3. Nedkortet tilbud i språkundervisning

Japansk er et tidkrevende språk å lære, og det er derfor en fordel å kunne la språkundervisningen gå over flere år. I og med at første semester inneholder lavere språklig progresjon enn tidligere og fjerde semester er kuttet ut, betyr dette i realiteten at studentene ikke tilbys emner frem til like høyt nivå som tidligere (rundt 500 tegn, mot tidligere 800). Dette betyr at utvekslingsopphold må bli enda viktigere enn tidligere og evt gjøres obligatorisk i en bachelorgrad. På lengre sikt bør undervisningstilbudet utvides med et ekstra semester, men det vil ikke la seg gjøre uten nye stillinger i faget ved UiB.

4. Amputeringen av språktilbudet kan få konsekvenser for Masteropptak ved UiO. UiO har gjort utveksling til Japan obligatorisk, og dette må derfor også vurderes for UiB. UiO er kjent med situasjonen, men spørsmål rundt krav ved opptak til Master er ikke avklart.

6. Igangsetting av samkjøringen

Det beste ville være å sette i gang med samkjøringen allerede våren 2012, etter endt 200-nivå ved UiB. Det ville gi fagansvarlig ved UiB ett semester uten undervisning og dermed rom til å ferdigstille sin PhD-avhandling. Imidlertid kreves innmelding av nye programopplegg allerede ett år før oppstart, og det er lite sannsynlig at oppstart blir mulig før 2013.

Overgangen fra gammelt til nytt opplegg vil derfor bli seende slik ut:

	UiB	NHH
våren 2011	200-nivå, 1. sem	1. og 3. sem japansk
høsten 2011	200-nivå, 2. sem (aller siste gang)	2. sem japansk
våren 2012	100-nivå, 1. sem	1. og 3. sem japansk
høsten 2012	100-nivå, 2. sem	2. sem japansk
våren 2013	200-nivå, 1. sem	Oppstart felles 100-nivå
høsten 2013	100-nivå, 2. sem	2. sem (bare NHH)
våren 2014	200-nivå, 1. sem	1. sem felles 100-nivå
høsten 2014	100-nivå, 2. sem	2. sem (bare NHH)

osv.

Rødt: gammelt opplegg

Blått: nytt opplegg

7. Konklusjon

Poenget med undervisningssamarbeidet med NHH er å sørge for at NOKUTs krav til faglig formalkompetanse tilfredstilles slik at faget ikke påtvinges en nedleggelse. Som skissert i denne redegjørelsen er det noen fordeler med samkjøringen, men det er viktig at også de beskrevne ulempene tas alvorlig; særlig gjelder det amputeringen av det samlede språklige emnetilbudet.

Det må også understrekes at samkjøringen ikke endrer hverdagen til fagansvarlig ved UiB i nevneverdig grad, ettersom en begynner med oppstart hvert år istedenfor annethvert. Behovet for stillinger ved faget er derfor akkurat like prekært som det hele tiden har vært, og det langsiktige målet må fortsatt være å etablere et fagmiljø med 3 faste ansatte ved UiB.

Skrevet av fagkoordinator Benedicte M. Irgens

2011-01-11

